

Onderwerp: **Toestemming gemeenschappelijke (Centrum)regeling Meten en Monitoren Afvalwaterketen en Grondwater Vallei en Veluwe**

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

Het college van burgemeester en wethouders toestemming te geven tot het aangaan van een gemeenschappelijke (Centrum)regeling voor het meten en monitoren van de afvalwaterketen en het grondwater.

Samenvatting raadsvoorstel

Het advies is om de regionale netwerkorganisatie op het gebied van meten en monitoren in de afvalwaterketen en van grondwaterstanden om te zetten in een centrumorganisatie. Hiertoe wordt een gemeenschappelijke (Centrum)regeling met een centrumconstructie opgesteld.

1. Inleiding

Sinds 2012 worden de gemeentelijke taken op het gebied van meten en monitoren in de afvalwaterketen en het grondwater gezamenlijk uitgevoerd met 18 andere gemeenten binnen het beheergebied van Waterschap Vallei en Veluwe. De medewerkers belast met de uitvoering van deze taken zijn ondergebracht bij de Uitvoeringsorganisatie (UVO) en de afspraken zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst Meten en monitoren Platform Water Vallei en Eem. De UVO (3 medewerkers) werkt voor de 19 gemeenten in een netwerkconstructie waarbij het waterschap de gastheer is.

Alle partijen zien de meerwaarde van de UVO. De taken worden efficiënter en effectiever uitgevoerd. Er is een beter inzicht ontstaan in het functioneren van het (afval)watersysteem en daardoor worden investeringsbeslissingen beter onderbouwd. De personele kwetsbaarheid bij de gemeenten voor de genoemde specifieke taken is sterk verminderd. De UVO loopt echter ook aan tegen de grenzen van een netwerkorganisatie. De aansturing is te diffuus, de medewerkers hebben geen binding met een organisatie en hebben geen ontwikkelmogelijkheden.

Het bureau Twynstra Gudde heeft onderzocht hoe de UVO in de nabije toekomst robuust en toekomstbestendig kan zijn. Er is een verbetering van de rechtsvorm en de governance noodzakelijk. Het belangrijkste advies is om de bestaande netwerkorganisatie om te buigen naar een centrumorganisatie. Het Waterschap Vallei en Veluwe is bereid om als centrumorganisatie te fungeren.

Er is een concept van een gemeenschappelijke (Centrum)regeling Meten en Monitoren Afvalwaterketen en Grondwater Vallei en Veluwe opgesteld (Centrumregeling, bijlage) die de overgang naar de centrumorganisatie mogelijk maakt. Het is een gemeenschappelijke regeling met een centrumconstructie tussen de colleges van burgemeester en wethouders van 19 gemeenten conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR). De regeling kan pas worden getroffen na toestemming van de gemeenteraden (WGR artikel 61, lid 2). Deze stelt dat toestemming slechts kan worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

2. Door de raad gestelde kaders

- Programma Woon- en Leefomgeving, beleidsproduct Riolerings en Water

3. Effect/Meetbare doelstellingen

a) Meetbaar effect:

De gemeentelijke taken op het gebied van meten en monitoren in de afvalwaterketen en het grondwater worden door een centrumorganisatie uitgevoerd. Er wordt een Centrumregeling voor de overgang naar een centrumorganisatie opgesteld.

b) Maatschappelijk effect:

Het doel van het meten en monitoren is het verkrijgen van inzicht in het functioneren van het afvalwaterketen- en grondwatersysteem. Zo nodig kunnen vervolgens gerichte, kostenefficiënte maatregelen worden genomen om te komen tot duurzame en optimaal functionerende systemen.

4. Argumenten (inclusief tegenargumenten/kanttekeningen)

4.1 Centrumregeling heft nadelen netwerkorganisatie op

Een netwerkconstructie voor het soort taken van de UVO (structurele, specialistische uitvoerende taken) heeft nadelen. De aansturing vanuit het netwerk is op papier helder, maar is dat in de praktijk niet. Omdat de UVO-medewerkers het gevoel hebben nergens echt bij te horen en aansturing ontbreekt, is het lastig de continuïteit te borgen. Met een centrumorganisatie worden deze nadelen ondervangen.

4.2 Bevoegdheden blijven gelijk

Inhoudelijk geeft een Centrumregeling weinig verschil voor de individuele gemeenten ten opzichte van de huidige samenwerkingsovereenkomst. De Centrumregeling doet niets toe of af aan de bestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de deelnemende gemeenten en het waterschap. De taakuitvoering wordt belegd bij het waterschap maar de verantwoordelijkheid ligt bij de gemeenten.

4.3 Centrumregeling is toekomstgericht

De regeling biedt de mogelijkheid om vrij eenvoudig ook andere gemeenten uit het beheergebied van het waterschap aan te laten sluiten. De regeling biedt bovendien de mogelijkheid om er in de toekomst soortgelijke taken aan te koppelen, bijvoorbeeld op het gebied van klimaat.

4.4 Waterschap als centrumorganisatie

Met de heemraden van het waterschap en de bestuurlijke voorzitters van de 3 samenwerkingsverbanden (Platform Water Vallei en Eem, Noord- en Oost-Veluwe) is draagvlak verkend of het waterschap de rol van netwerkorganisatie kan invullen. Hier is door de voorzitters van de samenwerkingsverbanden mee ingestemd. Ook is deze vraag ambtelijk verkend en positief beantwoord. Het waterschap heeft voldoende omvang met diverse expertises om als centrumorganisatie op te treden en daarmee wordt kwaliteit, professionaliteit en continuïteit geboden.

5. Proces

Vervolg/besluitvormingsproces (inclusief participatie):

Na toestemming van de raad kan het college de Centrumregeling gaan treffen. Tot 30 oktober kunnen gemeenten nog opmerkingen maken op de conceptregeling. De definitieve versie volgt daarna voor de bestuurlijke vaststelling. De Centrumregeling wordt door de betrokken partijen digitaal ondertekend, bekend gemaakt en treedt per 1 januari 2021 in werking.

Communicatie

De Centrumregeling wordt door één van de betrokken gemeenten bekend gemaakt overeenkomstig de WGR artikel 62a. Deze gemeente wordt nog aangewezen.

Evaluatie/controle:

De centrumorganisatie stelt een jaarplan op om de afspraken over de uitvoering van de taken concreet uit te werken. Het jaarplan wordt besproken met de individuele gemeenten voordat dit wordt goedgekeurd door het bestuurlijk overleg.

6. Financiële gevolgen

De gemeentelijke bijdrage aan de centrumorganisatie is een voortzetting van de bijdrage aan de UVO van de afgelopen jaren.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
H.F.B. van Steden dr. J.W.A. van Dijk

Bijlagen:

